

Preambuła

Zgodnie z delegacją wyrażoną w art. 208 ust. 1a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym Rada Doktorantów Politechniki Opolskiej uchwała niniejszy Kodeks etyki doktoranta.

Przedłożony Kodeks etyki doktoranta stanowi zbiór zasad wskazujący sposób samoregulacji społeczności doktoranckiej w zakresie podstawowych wartości etycznych i dobrych praktyk w nauce. Jego podstawę stanowi przeświadczenie o podstawowym charakterze poszanowania cnót pracy badawczej i dydaktycznej oraz wspólnoty doktoranckiej.

Wieloletnia tradycja studiów doktoranckich na przestrzeni lat poddawana była licznym modyfikacjom zarówno w zakresie formy, jak i trybu kształcenia. W szczególności dotyczyło to obowiązków przypisywanych doktorantom, jak i posiadanych przez nich uprawnień. Przedstawiony Kodeks jest wyrazem niezmiennych zasad etycznych towarzyszącym studiom trzeciego stopnia. Stanowi on określenie podstawowych cnót, jakimi powinien cechować się każdy doktorant. Jednocześnie jest drogowskazem w przypadku wątpliwości, co do pożądanego sposobu postępowania. Ostatecznym sędzią w sprawach etycznych jest, bowiem indywidualne sumienie każdego doktoranta, jak i całej społeczności doktoranckiej.

Kodeks ten definiuje także podstawowe zasady właściwej praktyki prowadzenia badań naukowych i zajęć dydaktycznych przez doktorantów.

Rozdział I Przepisy ogólne

§ 1

1. Obowiązki doktoranta oraz charakter wykonywanych przez niego czynności wyznaczają zakres norm etycznych, do których przestrzegania zobowiązany jest każdy doktorant.
2. Naruszeniem godności doktoranta jest takie postępowanie doktoranta, które mogłoby poniżyć go w opinii publicznej lub nadwyrężyć zaufanie do środowiska akademickiego, w tym do Uczelni. Takim zachowaniem jest w szczególności każdy czyn, który może podważyć zaufanie do pracy badawczej doktorantów lub pracowników naukowych Uczelni, jej wyników, jak i do społeczności doktoranckiej. Obowiązkiem doktoranta jest przestrzegać norm etycznych i zasad określonych w niniejszym Kodeksie.

§ 2

W przypadkach nieobjętych niniejszym Kodeksem doktorant powinien kierować się aktami wewnętrznymi wydanymi przez organy Uczelni, z którą jest związany oraz zachowywać się zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w społeczności akademickiej.

§ 3

Każdy doktorant obowiązany jest współdziałać w przestrzeganiu przez doktorantów zasad tego Kodeksu.

§ 4

Zasady wyrażone w tym Kodeksie obowiązują doktoranta tak podczas prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych, prac badawczych, jak i w jego życiu prywatnym.

§ 5

Doktorant powinien charakteryzować się:

- 1) sumiennością w podejmowanych działaniach, w szczególności w pracy dydaktycznej i prowadzonych badaniach;
- 2) bezstronnością w podejmowanych pracach, badaniach i rozważaniach, która powinna przejawiać się przede wszystkim w niezależności od jakichkolwiek wpływów na prowadzone działalności;
- 3) odpowiedzialnością za podejmowane działania, wyrażane słowa i opinie, w tym również gesty i zachowania na tle publicznym;
- 4) odwagą w podejmowanych badaniach i prezentowanych wnioskach, nawet wtedy gdy stoją w sprzeczności z dotychczas przyjętą praktyką;
- 5) otwartością na współpracę z uczestnikami dyskursu naukowego;
- 6) rzetelnością i wiarygodnością przedstawianych badań.

Rozdział II
Prowadzenie badań

§ 6

Doktorant zobowiązany jest do skrupulatnego zbierania i przetwarzania materiałów pochodzących z prowadzonych badań oraz do zachowania należytej staranności w ich przechowywaniu, w taki sposób, aby uniemożliwić manipulowanie nimi. Jednocześnie ich przechowywanie powinno być dokonywane w taki sposób, aby po opublikowaniu wyników możliwy był wgląd do tych materiałów, zgodnie ze wskazaniem poszczególnych dyscyplin naukowych.

§ 7

Badania naukowe powinny być prowadzone w oparciu o wskazania skrupulatności, rzetelności, wiarygodności i bezstronności.

§ 8

Badania naukowe powinny być prowadzone z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, w tym w szczególności w stosunku do osób współtworzących zespół realizujący projekt.

§ 9

Środki finansowe przekazane na badania powinny być rozdysponowywane racjonalnie, z uwzględnieniem wskazań zdrowego rozsądku, logiki oraz zgodnie z przepisami prawa.

§ 10

Badania powinny być prowadzone w taki sposób, aby nie naruszać praw autorskich przynależnych do innych osób.

§ 11

Wysoce nieetycznym jest fabrykowanie wyników badań, ich fałszowanie, bądź też plagiatowanie.

Rozdział III
Prowadzenie zajęć dydaktycznych i stosunek do studentów

§ 12

Doktorant w ramach swojej dyscypliny naukowej powinien cechować się wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do kompetentnego i samodzielnego przeprowadzenia zajęć dydaktycznych. Prowadzone przez niego zajęcia powinny zachęcać studentów do zgłębienia zagadnień stanowiących treść określonego przedmiotu.

§13

Doktorant powinien zachować odpowiednią proporcję pomiędzy wymaganiami przedmiotu, a własnymi oczekiwaniami.

§ 14

Prowadzenie zajęć dydaktycznych powinno być zgodne z treściami realizowanego przedmiotu i posiadanymi warunkami technicznymi. Jednocześnie doktorant powinien czynić starania w celu urozmaicenia formy prowadzonych zajęć i uwzględnienia najnowszych metod nauczania.

§15

1. Doktorant powinien zachowywać się kulturalnie, w sposób zgodny z przyjętymi zwyczajami. Powinien powstrzymać się od komentarzy dotyczących osoby studenta.
2. Podczas oceniania umiejętności i wiedzy studenta w zakresie prowadzonego przedmiotu, doktoranta cechować powinny rzetelność i profesjonalizm.

Rozdział IV
**Stosunek względem Władz Uczelni i innych podmiotów,
z którymi związany jest doktorant**

§ 16

Doktorant zobowiązany jest okazywać szacunek Władzom Uczelni.

§ 17

1. Doktorant zobowiązany jest zachowywać takt i umiar wobec Władz Uczelni, jej pracowników, koleżanek i kolegów doktorantów i współpracujących podmiotów.
2. Nawet w przypadku niewłaściwego zachowania ww. osób doktorant powinien okazać się opanowaniem i taktem.

§ 18

Doktorant zobowiązany jest stosować się do uchwał i zarządzeń wydawanych w ramach jego Uczelni.

§ 19

Doktorant obowiązany jest stawić się na każde wezwanie Władz Uczelni, a swoje ewentualne niestawiennictwo niezwłocznie usprawiedliwić.

§20

Doktorant obowiązany jest do właściwego oznaczenia podejmowanych przez siebie działań z ramienia Uczelni, poprzez wskazanie logotypu lub adnotacji o afiliacji. W przypadku współpracy z podmiotami zewnętrznymi obowiązek ten jest tożsamy.

§21

Doktorant podejmujący działania we współpracy z kilkoma jednostkami obowiązany jest umieścić informację o tym w dokumentacji.

Rozdział V

Uczestniczenie w samorządzie oraz tworzenie wspólnoty akademickiej

§ 22

Każdy doktorant obowiązany jest do współpracy na rzecz samorządu doktorantów.

§ 23

Wszelkie spory wynikłe pomiędzy doktorantami lub doktorantami i pracownikami Uczelni powinny być w pierwszej kolejności rozstrzygane polubownie.

§ 24

Doktorant zobowiązany jest do kierowania się zasadami solidarności z innymi doktorantami i przedstawicielami społeczności akademickiej.

§25

W stosunku do doktorantów i pracowników Uczelni doktorant powinien służyć pomocą, radą i opinią.

§ 26

1. Doktorant powinien uczestniczyć w życiu organizacyjnym Uczelni, w tym również w pracy samorządu, poprzez jego organy.
2. W miarę możliwości doktorant powinien uczestniczyć w życiu społecznym społeczności doktoranckiej.

§ 27

1. Doktorant zobowiązuje się do przestrzegania porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej.
2. W przypadku prowadzenia badań, zajęć dydaktycznych za granicą, bądź w ramach współpracy z podmiotami z państw obcych doktorant zobowiązuje się do poszanowania prawa obowiązującego w tym kraju.

§ 28

Doktorant zobowiązuje się współdziałać na rzecz krzewienia i upowszechniania zasad tego Kodeksu.